

TVIRTINU

VU TF dekanas

prof. dr. Tomas Davulis

Viešosios teisės katedros vedėjas

doc. dr. Haroldas Šinkūnas

**VILNIAUS UNIVERSITETAS
TEISĖS FAKULTETAS
VIEŠOSIOS TEISĖS KATEDRA
TEISĖS ISTORIJOS MOKSLO CENTRAS**

**2018 m. veiklos
ATASKAITA**

(Teisės istorijos mokslo centro 2019 m. sausio 15 d. posėdžio protokolo Priedas Nr. 1)

Teisės istorijos mokslo centras įsteigtas 2009 m. spalio 30 d. VU TF Tarybos nutarimu; iki 2016 m. rugsėjo 1 d. vadintas Teisės istorijos institutu.

Misija: tirti istorinių Lietuvos viešosios teisės institutų genezę ir raidą, atskleisti jų formavimosi ir vystymosi dėsnius, identifikuoti jų bendrus (būdingus Vakarų teisės tradicijai) ir unikalius (būdingus Lietuvos teisės tradicijai) požymius, nustatinėti jų sąsajas su aktualia Lietuvos Respublikos teise ir teikti visuomenei vientisą integruotą XIII–XX a. Lietuvos viešosios teisės istorijos viziją.

Mokslo centro vadovas: prof. dr. (HP) Jevgenij Machovenko.

Mokslo centro nariai: doc. dr. Vaidotas A. Vaičaitis, dr. Lina Griškevič, dr. Dovilė Valančienė, dokt. Indra Burneikaitė, dokt. Tadas Lukošius.

Mokslo centro 2017–2019 m. tyrimų tema "1918 m. Nepriklausomybės akto šimtmetis: Lietuvos konstitucinės ir viešosios teisės retrospektyva ir perspektyva", akronimas LKVTRP.

Mokslo centro produkcija ir atlikti darbai:

Straipsniai:

1. MACHOVENKO, J. Valstybė, viešoji valdžia, suverenitetas ir šių idėjų tęstinumas Lietuvos Valstybės Tarybos konstituciniuose aktuose. *Parlamento studijos*, 2018, t. 24, p. 54–74. ISSN 1648-9896 eISSN 1822-749X; State, public authority, sovereignty and

- continuity of their ideas in the constitutional acts adopted by the Lithuanian State Council during 1918–1919
2. MACHOVENKO, J. 1791 metų Abiejų Tautų Respublikos Konstitucija. Iš *Lietuvos konstitucionalizmas: ištakos, raida ir dabartis*. Vilnius: Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, 2018, p. 38–50, ISBN 978-9955-688-40-2 (internetinis leidinys) ISBN 978-9955-688-41-9 (spausdintas leidinys);
 3. MACHOVENKO, J. Teismai Lietuvoje nuo Mindaugo iki Batoro. Iš *Lietuvos teismų istorija ir dabartis / Sudarė ir redagavo dr. Dovilė Sagatienė*. Vilnius: Small art, 2018, p. 17–39. ISBN 978-609-95556-1-4;
 4. МАХОВЕНКО, Е.; БУРНЕЙКАЙТЕ, И. Опыт сочетания гражданско-правовых и административных мер воздействия за нарушения законодательства в области торговли и промышленности в межвоенный период. Из *Проблемы гражданского права и процесса: Сборник научных статей. Выпуск 3*. Гродно: Гродненский государственный университет им. Янки Купалы, 2018, с. 171–176. ISBN 978-985-582-241-8;
 5. MACHOVENKO, J.; VALANČIENĖ, D. Democracy in Lithuanian Temporary Constitutions of 1918 and 1919. In *Західні і східні традиції та впливи в історії права, держави і юридичної думки: матеріали XXXVIII Міжнародної історико-правової конференції, 1–3 червня 2018 р., м. Вінниця. Київ–Херсон: Олді-плюс, 2018 = Western and Eastern traditions and influences in the history of law, state and legal thought: Materials of the XXXVIII International historical juridical conference, June 1–3, 2018, Vinnytsia. Kyiv–Kherson: Oldi-Plius, 2018, p. 143–156, ISBN 978-966-289-185-0;*
 6. GRIŠKEVIČ, L. Lietuvos teismų sistema po 1990 metų. Iš *Lietuvos teismų istorija ir dabartis / Sudarė ir redagavo dr. Dovilė Sagatienė*. Vilnius: Small art, 2018, p. 131–149. ISBN 978-609-95556-1-4;
 7. GRIŠKEVIČ, L. Šiuolaikinės teismų sistemos apžvalga. Iš *Lietuvos teismų istorija ir dabartis / Sudarė ir redagavo dr. Dovilė Sagatienė*. Vilnius: Small art, 2018, p. 150–181. ISBN 978-609-95556-1-4;
 8. VALANČIENĖ, D. Teisės mokslas ir kiti mokslai: šiuolaikiniai tarpdiscipliniškumo atspindžiai. Iš *Майбутнє науки в обрях права: збірка наукових праць. Матеріали ІХ міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (Київ, 5 грудня 2018 р.). До 100-річчя Національної академії наук України. Київ: Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, 2018 = Future of Science from the juridical prospects: Collection of academic works. Materials of the IX International young scholars' juridical conference (Kyiv, December 5, 2018). For 100 years of the National Academy of Sciences of Ukraine. Kyiv: Koretskyi Institute of State and Law of NAS of Ukraine, 2018, с. 33–39. ISBN 978-966-02-8706-8;*

Pranešimai tarptautinėse ir nacionalinėse mokslo konferencijose:

9. MACHOVENKO, J. Pranešimas "Lietuvos valstybingumo ir teisinės sistemos tęstinumas 1918–1920 m. Lietuvos Valstybės Tarybos ir Steigiamojo Seimo konstituciniuose aktuose" tarptautinėje teisės istorijos mokslo konferencijoje "*Lithuanian independence act of February 16, 1918: restoration of statehood in Baltic and Eastern European regions*", Vilniaus universitetas, 2018 m. vasario 5 d.;
10. MACHOVENKO, J. ir VALANČIENĖ, D. Pranešimas "Democracy in Lithuanian Temporary Constitutions of 1918 and 1919" XXXVIII Tarptautinėje teisės istorijos konferencijoje, 2018 m. birželio 1–3, Vinycia, Ukraina;
11. VAIČAITIS, V. A. Pranešimas „1918 m. vasario 16-osios Nepriklausomybės Aktas Baltijos šalių regiono kontekste“ tarptautinėje teisės istorijos mokslo konferencijoje "*Lithuanian independence act of February 16, 1918: restoration of statehood in Baltic and Eastern European regions*", Vilniaus universitetas, 2018 m. vasario 5 d.;

12. VAIČAITIS, V. A. Pranešimas „Abiejų Nepriklausomybės Aktų dialektika” mokslo konferencijoje "1918 m. vasario 16-osios ir 1990 m. kovo 11-osios aktų santykis", Vilniaus universitetas, 2018 m. kovo 12 d.;
13. VAIČAITIS, V.A. Pranešimas „Independence declarations in Baltic region” 2018 m. AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies) konferencijoje, Stanfordo universitetas, JAV, 2018 m. birželio 3 d.;
14. VAIČAITIS, V. A. Pranešimas „Lenkijos ir Lietuvos vyriausybės konstitucinio statuso skirtumai ir panašumai” diskusijos-seminare „Lenkijos ir Lietuvos Respublikų vyriausybės teisinis statusas“ pagal VU TF ir Lodzės universiteto Teisės fakulteto dvišalio bendradarbiavimo sutartį, Lodzės universitetas, Lenkija, 2018 m. birželio 25–26 d.;
15. VALANČIENĖ, D. Pranešimas „Teisės mokslas ir kiti mokslai: šiuolaikiniai tarpdiscipliniškumo atspindžiai” IX Tarptautinėje mokslinėje praktinėje jaunųjų mokslininkų konferencijoje „*Майбутнє науки в обрях права* (до 100-річчя Національної академії наук України) = *Future of Science from the juridical prospects* (For 100 years of the National Academy of Sciences of Ukraine)”, Kijevas (Ukraina), 2018 m. gruodžio 5 d.;

Recenzijos, vertinimai, atsiliepimai ir ekspertinės išvados dėl mokslo produkcijos:

16. MACHOVENKO, J. 52 (penkiasdešimt dvi) ekspertinės išvados dėl humanitarinių ir socialinių mokslų publikacijų, kurių bendra apimtis yra 62,56 a.l., tinkamumo Lietuvos mokslo tarybos valdomai tarptautinei mokslo duomenų bazei „Lituanistika“ (tęstinis projektas „Duomenų bazės „Lituanistika“ plėtra“; projekto kodas 09.3.3-ESFA-V-711-01-0002);
17. MACHOVENKO, J. 6 (šešios) periodiniame leidinyje "VU mokslo darbai. TEISĖ ISSN 2424-6050 (Online) ISSN 1392-1274 (Print)" publikuoti pateiktų straipsnių recenzijos;
18. MACHOVENKO, J. VU TF doktorantės Monikos Ambrasaitės disertacijos "Lobizmas kaip teisės institutas: Lietuvos atvejis" recenzija, atlikta TF Doktorantūros komiteto pavedimu;
19. MACHOVENKO, J. Atsiliepimas apie habil. dr. disertacijos "Конституционный механизм государственной власти в Украине: проблемы соотношения организационных структур и функций" (autorius dr. Владимир Анатольевич Шатило) autoreferatą, 2018-08-29 pateiktas Kijevo nacionalinio Taraso Ševčenkos universiteto Disertacijų tarybai;
20. VAIČAITIS, V. A. Ekspertinė išvada pagal 2018-04-20 Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos prašymą dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 66, 74, 78 straipsnių pakeitimo įstatymo;
21. VAIČAITIS, V. A. Ekspertinė nuomonė dėl Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjo 2018-11-05 prašymo įvertinti 2018-10-18 Lietuvos Respubliko Seimo nutarimo XIII-1537 „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ 2 straipsnio konstitucingumą;
22. VAIČAITIS, V. A. 1 (viena) periodiniame leidinyje "VU mokslo darbai. TEISĖ ISSN 2424-6050 (Online) ISSN 1392-1274 (Print)" publikuoti pateikto straipsnio recenzija;
23. VALANČIENĖ, D. 2 (dvi) periodiniame leidinyje "VU mokslo darbai. TEISĖ ISSN 2424-6050 (Online) ISSN 1392-1274 (Print)" publikuoti pateiktų straipsnių recenzijos;

Daktaro disertacijos ir mokslininkų rengimas:

24. MACHOVENKO, J. Jurgitos Randakevičiūtės, sėkmingai apgynusios daktaro disertaciją "Teisės ir biomedicinos mokslų santykis Europos patentų konvencijos 53 (a) straipsnio kontekste", (VU TF, 2018 m. rugsėjo 17 d., socialiniai mokslai, teisė, 01S), disertacijos mokslinis vadovas;

25. MACHOVENKO, J. Monikos Ambrasaitės-Valentinavičienės, sėkmingai apgynusios daktaro disertaciją „Lobizmo reglamentavimas: Lietuvos atvejis“ (VU TF, 2018 m. rugsėjo 14 d., socialiniai mokslai, teisė, 01S) disertacijos gynimo tarybos narys;
26. MACHOVENKO, J. Aušros Vainorienės, sėkmingai apgynusios daktaro disertaciją "Nepaprastosios padėties teisiniai pagrindai" (VU TF, 2018 m. lapkričio 30 d., socialiniai mokslai, teisė, 01S), disertacijos gynimo tarybos narys;
27. MACHOVENKO, J. VU TF Doktorantūros komiteto narys;
28. VAIČAITIS. V. A. Aušros Vainorienės, sėkmingai apgynusios daktaro disertaciją "Nepaprastosios padėties teisiniai pagrindai" (VU TF, 2018 m. lapkričio 30 d., socialiniai mokslai, teisė, 01S), disertacijos mokslinis vadovas;
29. RANDAKEVIČIŪTĖ, J. Sėkmingai apginta daktaro disertacija "Teisės ir biomedicinos mokslų santykis Europos patentų konvencijos 53 (a) straipsnio kontekste", (VU TF, 2018 m. rugsėjo 17 d., socialiniai mokslai, teisė, 01S);

Mokslo žurnalų, rinkinių ir leidinių rengimas ir redagavimas:

30. MACHOVENKO, J. Leidinio "*Lietuvos teisė 1918–2018 m.: šimtmečio patirtis ir perspektyvos*: mokslo studija. Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2018, 888 p. ISBN 978-9955-19-887-1" redaktorių kolegijos narys;
31. MACHOVENKO, J. Periodinio leidinio "VU mokslo darbai. TEISĖ ISSN 2424-6050 (Online) ISSN 1392-1274 (Print)" redaktorių kolegijos atsakomasis sekretorius: <<http://www.zurnalai.vu.lt/teise>>;
32. MACHOVENKO, J. Periodinio leidinio "Studia z dziejów Państwa i prawa polskiego (ISSN: 1733-0335)" redaktorių kolegijos narys: <<http://szd.ka.edu.pl/>>;
33. MACHOVENKO, J. Valstybės įmonės "Registrų centras" redakcinės kolegijos narys: Valstybės įmonės "Registrų centras" direktoriaus įsakymas dėl "Dėl redakcinės kolegijos sudėties tvirtinimo" 2013-06-26 Nr. v-152;
34. VAIČAITIS. V. A. Užsienio teisės žurnalo "Vienna journal on international constitutional law (ICL)" mokslinis ekspertas (recenzijoms *peer review*);
35. VAIČAITIS. V. A. Užsienio teisės žurnalo "The journal of University of Latvia. Law" mokslinis ekspertas (recenzijoms *peer review*);

Mokslo konferencijų ir projektų rengimas ir vykdymas, stažuotės ir mokymai:

36. MACHOVENKO, J. Tarptautinės teisės istorijos mokslo konferencijos "*Lithuanian independence act of February 16, 1918: restoration of statehood in Baltic and Eastern European regions*" (Vilniaus universitetas, 2018 m. vasario 5 d.) organizacinio komiteto narys;
37. VAIČAITIS, V. A. Mokslo konferencijos "1918 m. vasario 16-osios ir 1990 m. kovo 11-osios aktų santykis" (Vilniaus universitetas, 2018 m. kovo 12 d.) organizacinio komiteto pirmininkas;
38. VAIČAITIS, V. A. Tarptautinės teisės istorijos mokslo konferencijos "*Lithuanian independence act of February 16, 1918: restoration of statehood in Baltic and Eastern European regions*" (Vilniaus universitetas, 2018 m. vasario 5 d.) organizacinio komiteto narys;
39. GRIŠKEVIČ, L. Tarptautinės teisės istorijos mokslo konferencijos "*Lithuanian independence act of February 16, 1918: restoration of statehood in Baltic and Eastern European regions*" (Vilniaus universitetas, 2018 m. vasario 5 d.) organizacinio komiteto narė;
40. MACHOVENKO, J. Parengė ir pateikė (drauge su prof. dr. T. Davuliu ir prof. habil. dr. G. Švedu) Lietuvos mokslo tarybai finansuoti mokslo projektą "Vilniaus universiteto mokslo darbų žurnalo „Teisė“ leidyba" (Valstybinės liuanisnių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 metų programos sklaidos projektų konkursas, Programos uždavinys: 3. Leisti liuanistinius darbus (įskaitant ir elektroninę leidybą), Uždavinio priemonė: 3.2. leisti

- periodinius lituanistinius mokslo žurnalus; paraiškos registracijos Nr. P-LIP-19-48; pareigos projekte – vykdytojas, vyriausiasis mokslo darbuotojas); projektui skirtas finansavimas;
41. MACHOVENKO, J.; VAIČAITIS, V. A.; GRIŠKEVIČ, L. Parengė ir pateikė Lietuvos mokslo tarybai finansuoti mokslo projektą "Antrojo Lietuvos Statuto vertimas" (Valstybinės lituanisnių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 metų programos V kvietimo 1 konkursas, Programos uždavinys: 2. Skatinti lituanistinių mokslinių tyrimų nacionalinę ir tarptautinę sklaidą bei lituanistikos tyrėjų tarptautinį bendradarbiavimą; Uždavinio priemonė: 2.1. versti lituanistinius darbus iš užsienio kalbų ir į jas; paraiškos registracijos Nr. P-LIP-19-46; pareigos projekte: MACHOVENKO, J. – vadovas, vyriausiasis mokslo darbuotojas; VAIČAITIS, V. A. – vykdytojas, vyresnysis mokslo darbuotojas; GRIŠKEVIČ, L. – vykdytoja, mokslo darbuotoja); ekspertų komisijos projektas pripažintas finansuotinu, tačiau finansavimas skirtas pirmumo eilėje aukščiau esantiems projektams;
 42. MACHOVENKO, J.; VAIČAITIS, V. A.; GRIŠKEVIČ, L. Parengė ir pateikė Lietuvos mokslo tarybai finansuoti mokslo tyrimų projektą "Antrojo Lietuvos Statuto (1566 m.) vertimas ir komentaras" (Valstybinės lituanisnių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 metų programos IV kvietimo konkursas, Programos I uždavinys: Uždavinio priemonės: 1.1. Vykdyti lituanistinius mokslinius tyrimus; 1.3. Rengti ir leisti lituanistinius fundamentinius mokslo šaltinius ir mokslo studijas; paraiškos registracijos Nr. P-LIP-18-158; pareigos projekte: MACHOVENKO, J. – vadovas, vyriausiasis mokslo darbuotojas; VAIČAITIS, V. A. – vykdytojas, vyresnysis mokslo darbuotojas; GRIŠKEVIČ, L. – vykdytoja, mokslo darbuotoja); ekspertų komisijos projektas pripažintas finansuotinu, tačiau finansavimas skirtas pirmumo eilėje aukščiau esantiems projektams;
 43. VAIČAITIS, V. A. Dalyvavo organizuojant 2018 m. AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies) konferenciją (Stanfordo universitetas, JAV, 2018 m. birželio 1–3 d.);
 44. VAIČAITIS, V. A. Dalyvavo organizuojant diskusiją-seminarą „Lenkijos ir Lietuvos Respublikų vyriausybių teisinis statusas“ pagal VU TF ir Lodzės universiteto Teisės fakulteto dvišalio bendradarbiavimo sutartį (Lodzės universitetas, 2018 m. birželio 25–26 d.);
 45. VAIČAITIS, V. A. Dalyvavo organizuojant tarptautinį studentų seminarą Europos ir konstitucinės teisės srityje (Vilniaus universitetas – Pečo universitetas (Vengrija) – Lodzės universitetas (Lenkija) – Kelno universitetas (Vokietija));
 46. VALANČIENĖ, D. Dalyvavo mokymuose „Studentų motyvavimas: atkodavimo metodika“ (8 val., lektorė: A. Ptakauskė). Vilniaus universitetas, 2018-11-20 ir 2018-11-27;
 47. VALANČIENĖ, D. Dalyvavo seminare „Doing research: university, you and writing process“ (2 val., pranešėjas prof. J. Sarkin). Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, 2019-05-17;
 48. VALANČIENĖ, D. Dalyvavo Elsevier seminare „Scopus: how to choose a good journal wisely?“; How to successfully write a research paper? (3 val., pranešėja Katarzyna Gaca). Vilniaus universitetas, 2018-04-19;

Mokslo tyrimų organizavimas ir administravimas, narystė mokslo organizacijose:

49. MACHOVENKO, J. Lietuvos mokslo tarybos valdomos tarptautinės mokslo duomenų bazės „Lituanistika“ ekspertas;
50. VAIČAITIS, V. A. Tarptautinės teisės ir socialinės filosofijos asociacijos (*International Association for the Philosophy of Law and Social Philosophy, IVR*) Lietuvos sekcijos valdybos narys;
51. VAIČAITIS, V. A. Tarptautinės konstitucinės teisės asociacijos (*International Association of Constitutional Law, IACL*) narys;

52. VAIČAITIS, V. A. Lietuvos mokslo tarybos ekspertas nuo 2016 m.;
53. VAIČAITIS, V. A. Europos vietos savivaldos chartijos Nepriklausomų ekspertų grupės narys, Strasbūras, Europos Taryba (Member of the Group of Independent Experts on the European Charter of Local Self-Government) nuo 2018 m.;
54. VALANČIENĖ, D. Evoliucinės teisės analizės draugijos (*The Society for Evolutionary Analysis in Law (SEAL)*) narė;

Mokslo populiarinimas:

55. MACHOVENKO, J. 2018 vasario mėn. dalyvavo "Mokslo sriubos", astronomijos populiarinimo blogo „Konstanta 42“ bei portalo *technologijos.lt* organizuotame Mokslo populiarinimo rašinių konkurse 2017 (Konkurso tikslas – populiarinti mokslą, skatinti mokslu besidominčius žmones populiariai pristatyti mokslo atradimus bei ugdyti jų gebėjimus tai daryti) – įvertino 19 į Konkursą atsiustų rašto darbų;
56. VALANČIENĖ, D. Skaitė paskaitą „Neuroteisė-kaip išvengti klaidingų sprendimų priėmimo“? (2 val.), Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo darbuotojų mokymai. Nacionalinės teismų administracijos mokymų centras, Molėtai, 2018-11-30;

Prof. dr. (HP) Jevgenij Machovenko